

Provencen polttava valo

DOCENDO

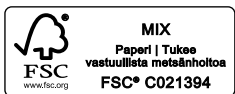
LUCY
STEEDS

LUCY
STEEDS

Provencen polttava valo

suomentanut Päivi Rekiaro

DOCENDO

Ensimmäinen painos

Suomenkielisen laitoksen copyright © Päivi Rekiaro ja Docendo 2026

Englanninkielinen alkuteos Lucy Steeds: The Artist

Copyright © Lucy Steeds 2025

First published in Great Britain in 2025 by John Murray (Publishers)

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

www.docendo.fi

Kansi: Patrick Sullivan

Taitto: Noora Ohvo

ISBN 978-952-850-531-0

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@docendo.fi

Me näemme vain sen mitä katsomme. Katsominen perustuu valintaan.

John Berger, *Näkemisen tavat*

Johdatan häntä harhaan enkä kerro hänelle totuutta, koska valehtelemalla voin tanssia telkien välistä sisään ja ulos.

Celia Paul, *Self-Portrait*

LONTOO, 1956

Nainen. Maalaus. Tunne: vanhan ystävän kohtaaminen.

Nainen on tullut kaukaa seistäkseen tässä National Galleryn suuressa salissa. Ihmiset liikehtivät hänen ympärillään kuin kalaparvet, korot marmorilattialla kopsahdellen, mutta nainen pysyy paikallaan. Hän seisoo hievahtamatta suorana, sadetakki toisella käsivarrella.

Hän ei irrota katsettaan taulusta.

Se on kookas, leveä ja korkea koristeellisissa kullatuissa kehyksissä. Värit ovat eloiset. Maali on paksua kuin liima. Hän voisi ojentaa kätensä suoraksi ja sivellä sormenpäällä rosoista pintaa, jos haluaisi, mutta hän ei halua.

Hänen katseensa siirtyy seinään kiinnitettyyn laattaan.

Edouard Tartuffe, 1859–1921

Le Festin (Kestit), 1920

Öljy kankaalle

Kestit esittää pöytää, jolla on ylen määrin ruokaa, osa koskematonta, osa puoliksi syötyä, mutta ketään ei näy. Värit ovat Tartuffen kirkkaalle, hohtavalle paletille

luonteenomaiset, ja maalaus ilmentää hänen oma-leimaista siveltimenkäyttöään, josta hän sai liikanimen ”Valon mestari”. Viinilasien heijastumat ja hopeisen veitsen voitahra osoittavat aivan erityistä taidokkuutta. Pöytä on katettu kolmelletoista, mistä on esitetty tulkinta, että teos olisi viimeisen ehtoollisen allegoria. Keskeneräisen juhla-aterian voi myös katsoa edustavan ensimmäisen maailmansodan jälkeisen ajan dekadenssin turhuutta samoin kuin keskeytynyttä elämää ja haaskattuja nautintoja. *Kestit* säilyi ainoana teoksena Tartuffen ateljeen tuhonneesta tulipalosta vuonna 1920.

Hymy värähtää naisen kasvoilla. Hän muistaa tulipalon. Hän muistaa tanssivien meripihkankeltaisten liekkien poltteessa käpristyneet maalaukset. Hän muistaa savun ja sulavan lakan kitkerän hajun. Korventavan paahteen. Ilmaan höyryksi haihtuvan maalin.

Hän muistaa myös tämän taulun. Hän muistaa, miten *Kestit* lohkesi keskeltä, miten liekit liplattivat sen reunoilla, miten mustat kiehkurat kietoivat sitä vaippaansa kuin käärinliinaan. Hän muistaa, miten oranssit kielet söivät kangasta, kunnes viinilasit ja meloninpuolikkaat ja kinkkuviipaleet kutistuivat kuiviksi mustiksi lastuiksi ateljeen lattialle. Hän muistaa, miten tuli hotkaisi koko juhla-aterian.

Ennen kaikkea hän muistaa, miten sytytti tulipalon.

1. OSA

TAIDEMAALARI

SAINT-AUGUSTE-DE-PROVENCE, 1920

JOSEPH

Kaupunkiin tulee vieras mies. Hän kävelee pölyisellä tiellä, jota reunustavat laventelipellot toisella ja tyyni joki toisella puolella. Aurinko porottaa hänen paljaaseen päähänsä. Olalta roikkuva kulunut reppu on hänen ainoa kantamuksensa. Hän on nuori, vastikään täyttänyt kaksikymmentä, ja kävelee selkä suorana kuin balettianssija tai sotilas, joka ei ole koskaan nähnyt sotaa. Kaupunki on oikeastaan pelkkä unelias kylä Etelä-Ranskassa. Vieras mies on Joseph Adelaide.

Hän pitää kädessään kirjettä. Hän on lukenut sen moneen kertaan, mutta siinä on vain yksi sana:

Venez.

Tulkaa.

Sen perässä on allekirjoitus. Joseph ei ole koskaan tavannut kirjeen lähettäjä, mutta hän tunnistaa allekirjoituksen. Se löytyy useimmiten maalausten nurkasta. Se on raapustettu myös National Galleryn seinällä riippuvan Josephin lempitaulun *Kylpijät Arlesissa* nurkkaan. Sitä näkee kullatuissa

kehyksissä olevissa maalauksissa, joita huutokaupataan Sotheby'sillä ja myydään Knoedlerilla. Ja se on hänelle osoitetun kirjeen lopussa.

Joseph arkaili aluksi lähettää pyyntöään. Hän korjaili ja kirjoitti sitä yhä uudelleen, poisti mitättömiä ilmauksia ja ponnottomia sanoja. Hän kävi läpi version toisensa jälkeen, kunnes hänen tuskailtuaan monta kuukautta sisko tempaisi kirjeen hänen kädestään ja vei sen postiin.

Sitten alkoi kuukausien hiljaisuus. Joseph jätti kirjeen mielestään. Oli ollut tyhmää ajatella, että siihen vastattaisiin. Jopa ylimielistä. Hän painoi kädet kasvoilleen aina sitä ajatellessaan.

Mutta sitten... tämä. Kesäkuun alussa saapui liuska, jolla oli yksi ainoa sana: *Tulkaa*.

Hän ei olisi tarvinnut lähettäjän osoitetta tietääkseen, keneltä kirje tuli. Hän olisi tiennyt sen, vaikkei kuoressa olisi ollut ulkomaisia postimerkkejä eikä Ranskan postin sinistä leimaa. Allekirjoitus kertoi hänelle kaiken. Hän pakkasi reppunsa sinä samana aamupäivänä, lähetti päätoimittajalle sähkösen, jossa ilmoitti, että se tapahtuisi, hän oli saanut vastauksen ja lähtisi matkaan. Hän ei tiennyt, milloin palaisi.

Joseph meni ruuhkassa junalla Charing Crossin asemalle, toisella junalla Doveriin ja suostutteli itselleen kyydin höyrylaivasta, joka oli lähdössä Calais'hen. Sieltä hän jatkoi junalla Pariisiin, missä vietti epämurkavan yön ränsistyneessä pensionaatissa, kunnes nousi Avignonin aamujunaan. Siellä hän kivetyillä kaduilla kuljeksiessaan viitto maitokärkyt pysähtymään ja sai kyydin Saint-Augusteen, missä hänet on hetki sitten jätetty tienposkeen.

Hän on yltä päältä pölyssä. Hän hikoilee ja on Väli-meren auringon kuumasta, valkoisesta valosta melkein sokea.

Kylän tupakkakaupan ryppyinen nainen on neuvonut hänelle tien: kävele autiota tietä niin, että pidät joen vasemmalla puolellasi. Jatka raunioituneen kirkon ohi, kunnes löydät kärrypolun. Jos tulet luolille, olet mennyt liian kauas. Käänny tieltä vasemmalle ja seuraa kärrypolkua. Et näe ristin sielua. Jatka raunioiden ohi, oliivitarhojen läpi, ja juuri kun alkaa tuntua, että olet eksynyt, näet vanhan maatalon. Onnea matkaan.

Joseph katsoo nyt ympärilleen, katsoo kuivina väikehtiäviä niittyjä ja savupatsaiden tavoin kohoavia puita. Hän hie-roo laventelinkortta etusormen ja peukalon välissä – tuoksu on voimakas ja raikas. Hänellä on mukana suosituskirje: sähke, jonka päätoimittaja lähetti häthätää pariisilaiseen pensionaattiin, missä Joseph yöpyi rauhattomasti kääntyillen. Ennen kaikkea hänellä on mukana kirje, johon on raapustettu yksi ainoa sana: *Tulkaa*.

Hän ei tiedä, mitä hän tämän kärrypolun päästä löytää. Hän kävelee kömpelösti veljensä liian isoissa työkengissä ja yrittää keskittyä hengittämään vakaasti. Kärrypolun varressa on lampolan näköinen rakennus ja sen jälkeen hökkelili, joka saattaa olla paimenen maja. Vai olisiko jääkellari? Hän ei tiedä maalaiselämästä mitään. Hän astuu plataanien täplikkäisiin varjoihin, luovii käkkyräisen oliivitarhan läpi ja sitten viimein näkee sen: ison, matalan maatalon. Se on rakennettu haaleankeltaisista kivistä, jotka iltapäiväaurinko nyt kultaa. Katto on köynnösristikon verhoama. Ikkunat ovat pienet, jottei sisällä tule liian kuuma.

Joseph katsoo kirjettä, jonka hänen hikinen kätensä on saanut kipristymään. Hän vetää syvään henkeä ja astuu etuovelle. Se on maalattu keltuaisenväriseksi, ja kahva on ruosteesta ruskea. Hän koputtaa.

Kukaan ei tule avaamaan.

Hän koputtaa uudestaan, painaa korvan ovea vasten, mutta sisältä ei kuulu mitään. ”Päivää!” hän huikkaa kiuvaalla, käheällä äänellä, mutta kuulee vain sirkkojen vaimeaa siritystä ja sydämensä tasaista tömähelyä.

Jokin vihlaisee mahassa. Ohut hikikerros peittää hänen ihoaan. Hän tuntee olevansa räikeästi sopimaton tähän ympäristöön: hän on liian kalpea, liiaksi vierasmaalainen olemaan täällä. Hän riisuu silmälasinsa ja pyyhkii linsit paidanhelmaan. Kenties tämä on varoitus. Autio tie, autio talo. Ehkä nämä ovat merkki siitä, että hänen kuuluu kääntyä takaisin, rientää pölyistä raittia kotiin häntä koipien välissä.

Hänet valtaa outo tunne, että häntä katsellaan.

Joseph perääntyy ovelta, varjostaa silmiään ja katsoo ympärilleen sameaan ilmaan. Auringonvalo heijastuu keltaisilta niityiltä, ja pölyä on tarttunut oliivipuihin, joiden oksat ovat tummia ja reumaisesti vääntyneitä. Maisema on hänelle tuttu, vaikkei hän ole aiemmin käynyt täällä. Hän tunnistaa sen maalauksista, joissa on heinäpaaleja ja vehnäpeltoja, piirroksista, joissa on vihreinä luikertelevia jokia ja violetteina hämärtyviä kaukaisia kukkuloita.

Hän siirtää repun toiselle olalle ja kävellessään talon kulman ympäri kompastuu maahan pudonneeseen kattolaattaan. Pihalla lojuu hujan hajan irtokiviä kuin talo maatuisi hiljakseen ympäristöönsä. Auringon kauhduttama ruoho kasvaa sokkeliin asti, mutta Joseph huomaa siellä täällä askelten lakoon painamia polkuja. Auringossa on ruostuneet kottikärryt, mutta niiden maha on täynnä leikkokukkia.

Täällä asutaan.

Joseph kiertää talon taakse ja näkee kiviterassin ja sen edessä pitkän, aaltoilevan niityn. Sen juurella hän erottaa metsikön ja vihreiden pensaiden välistä tummana pilkottavana jotain, mikä saattaisi olla joki.

Joseph astuu terassille, ja sydän änkyttää hänen rinnassansa. Vanhalla rottinkituolilla istuu mies. Hän on takakenossa, sikari toisessa kädessä, toisen käden etusormi hunajaruukussa. Joseph katsoo, kun mies ottaa sormensa ruukusta ja imee sitä hitaasti. Sitten tämä työntää sen takaisin ruukkuun. Mies vetää sikarista pitkät henkoset.

Tätä miestä tapaamaan Joseph on matkustanut päiväkausia hyvin kaukaa. Miestä, joka vastasi hänen kirjeeseensä yhden sanan mittaisella käskyllä. Mestaria. Edouard Tartuffea.

Josephin reppu pudota jymähtää maahan. Tartuffe nostaa katseensa. Hän on suunnilleen kuudenkymmenen ikäinen. Roteva, pyöreäkasvoinen ja pönäkkämahainen. Vaahtoava harmaa parta valuu kasvoilta alas kuin hän olisi läikäyttänyt sitä vahingossa. Toinen silmä on maidonvalkoinen. Toinen on varsin terävä, mutta Josephiin päin nyt kääntyvä on aavemaisen samea.

Tartuffe nostaa sormensa hunajasta. ”Kuka”, hän kysyy paksulla, rohealla äänellä ranskaksi, ”sinä olet?”

Joseph astuu lähemmäksi ja haroo suositussähköttä repustaan. ”Olen Joseph Adelaide”, hän sanoo kiireesti vetäessään esiin päätoimittajan lähettämän sähköksen. ”Olen journalisti. Kirjoitin teille useita kuukausia sitten, ja te ystävällisesti vastasitte.” Joseph puhuu ranskaa hyvin, mutta se tuntuu hänestä silti kummalliselta, kuin hän olisi pukeutunut toisen miehen vaatteisiin. ”Kutsuite minut tänne.” Hän ojentaa sähköttä. ”Kutsuite minut tänne... ja tässä minä nyt olen.”

Vanhus imee hunajaa sormestaan ja tuijottaa Josephia oudoilla epäparisilla silmillään. Hänellä on yllään väljä työtakki, likainen kuin teurastajan esiliina, ja käsissä on maa-
lia kuin kuuraa. Hän kurkottaa ähkäisten sähköttä kohti. Joseph astuu horjahtaen lähemmäksi ojentamaan sen.

Tartuffe siristää silmiään. Sitten hänen otsansa rypistyy. ”En saa tästä selvää”, hän sanoo yrmeästi ja heittää paperin maahan.

Joseph häkeltyy. Sitten hän oivaltaa: sähke on englanninkielinen. ”O-olen pahoillani”, hän änkyttää, ja kainalohiki lämpenee ja happanee. ”Se on päätoimittajani kirje, jossa hän selittää käyntini syyn.” Hän kumartuu nostamaan rypyisen sähkeen maasta. ”Minä katsokaas tulin tekemään teistä lehtijutun.”

Tartuffessa ei näy merkkiäkään siitä, että asia olisi tuttu, joten Joseph yrittää vielä kerran haparoiden tulla ymmärrettyksi. ”Tulin kirjoittamaan teistä... artikkelin. Kas tässä...” Hän ojentaa toisen liuskan. Tartuffe ottaa sen vastaan epäluuloisen näköisenä. Liuska on taidemaalarin omakätinen kirje, jossa on vain yksi sana: *Tulkaa*.

Tartuffen kulmat kurtistuvat taas, ja tahmea käsi vapisee hänen katsoessaan kirjeen kumpaakin puolta. Ja sitten ylös Josephiin. ”En tiedä mikä tämä on.”

”Mutta... te kirjoititte sen.”

Yhtäkkiä näyttää siltä kuin verisuoni olisi puhjennut. Kuin pato olisi murtunut eikä ukon kärsivällisyys sietäisi enempää koettelua. ”Minulla ei ole aikaa kirjoittaa kirjeitäni!” hän äyskäisee huitoen samalla sikaria ilmassa. ”En tiedä mikä tämä on olevinaan! Sylvette!” hän huutaa. ”Sylvette!” Hän on kiihdyksissä, vääntäytyy tuolillaan ja huutaa olkansa yli. ”Sylvette! Ei käy laatuun, että ventovieraita miehiä tulee tänne tiistaina! Minua ei saa häiritä, kun maalaan!”

Joseph perääntyy yhden askeleen ja kompastuu repuunsa. Häntä on varoitettu tästä. Hän on kuullut tarinat. Tupakkakauppiaan silmät olivat suurentuneet Josephin kerrottua, minne oli menossa. Nainen oli pyytänyt häntä toistamaan etsimänsä henkilön nimen, ikään kuin tarjotakseen

hänelle tilaisuuden antaa erilaisen vastauksen. Mutta Joseph oli toistanut saman nimen, ja naisen suu oli kiristynyt. Tietä neuvoessaan nainen oli pudistanut varoittavasti päätään kuin sanoakseen: älä herätä nukkuvaan karhua.

”Erakko”, Josephin päätoimittaja oli luonnehtinut Tartuffea. *Ihmisvihaaaja* oli sana, jota kuiskailtiin taidepiireissä, samoin sanoja *eremiitti* ja jopa *tyranni*.

Mutta myös sanaa *nero*. Tässä oli mies, joka kykeni luomaan tyhjästä kauneutta. Tässä oli taiteilija, joka oli murtanut leipää van Goghin kanssa ja kiistellyt Cézannen kanssa. Joka oli venyttänyt maalin, värin ja itse valonkin rajoja. Tässä oli mies, joka oli saanut Josephin näkemään maailman uusin silmin. Siksi hän oli valmis altistamaan itsensä kaikille vasamille ja nuolille, vuodatuksille ja kiukutteluille ja raivokohtauksille ja äkkiiarvaamattomille mielialan ailahetuille pelkästään saadakseen tavata tuon edessään istuvan miehen.

”Sylvette!” Tartuffe mylväisee taas. ”Sylvette!”

Ja yhtäkkiä esiin tupsahtaa nuori nainen. Hän ilmaantuu terassin perälle pyyhkien käsiään ohueen puuvilla-esiliinaan.

”Siskontyttöni”, Tartuffe esittelee murahtaen katsomatta naiseen. Tällä on isot ruskeat silmät ja pisamainen iho. Hiukset on leikattu lyhyiksi uusimman muodin mukaisesti, mutta täällä kampaus näyttää pikemminkin käytännöllistä kuin hienostuneelta. Tartuffe ojentaa kirjeen olkansa yli naiselle. ”Selitä.”

Sylvette ottaa liuskan enonsa tahmeasta kädestä ja katsoo sitä siristäen. Hänellä on tyttömäiset kasvot, mutta kädet ovat karheat ja työn kuluttamat. Hänellä on toisen korvan takana ohut savuke. Hänen ruskea tukkansa kihartuu iltapäiväauringossa kuparin sävyiseksi.

Joseph hermoilee pitkässä, kuumassa hiljaisuudessa Sylvetten lukiessa kirjeen ainoaa sanaa. Sitten Sylvette nostaa katseensa ja sanoo: ”Tässä on sinun nuori miehesi appelsiini kädessä.”

Joseph vilkaisee Sylvettestä Tartuffeen. Hän on joko ymmärtänyt tai tulkannut väärin, mutta vanhus ei näytä menneen ymmälleen. Sen sijaan hän kääntää samean silmänsä Josephiin ja tuijottaa kuin näkisi hänet ensimmäisen kerran. Hän nousee, pyyhkii hunajaista sormeja housuihinsa ja kävelee Josephin ympäri. Katsastaa. Hän sohaisee peukalon Josephin leuan alle ja kääntelee tämän päätä edestakaisin.

”Ettie, hae minulle appelsiini”, Tartuffe sanoo irrottamatta katsettaan Josephin kasvoista. Sylvette katoaa taloon ja palaa hetken päästä kädessään pieni, vahapintainen appelsiini.

Tartuffe pitelee hedelmää Josephin posken vieressä kuin nähdäkseen, miten väri sopii kalpeisiin englantilaisiin kasvoihin. ”Aivan”, hän mumisee. ”Aivan.”

Hän laskee appelsiinin Josephin kämmenelle ja astuu askeleenmitan kauemmaksi arvioimaan vaikutelmaa: väsynyt, pölyn peittävä matkamies ja oranssina hohtava hedelmä. Sitten hän hivuttautuu lähemmäksi ja riisuu varovasti kaksin käsin Josephin silmälasit. Hän katsoo nuorukaista pitkään ja ujuttaa lasit takaisin nenälle. ”Hyvä on.” Tartuffe pyyhkäisee käsiään työtakkiinsa. ”Hyvä on. Kuunnelkaapa tarkkaan, Monsieur Adelaide”, hän sanoo istuutuessaan. ”Teidän työnne ei kiinnosta minua. En välitä olla yhdenkään artikkelin aihe. Minä en myönnä haastatteluja. Minulle on sama, mitä te kynäilette...” Hän kastaa sormen hunajaruukkuun ja nojaa rontinkituolin selkään. ”Mutta minä tarvitsen mallin.”

Sirkkojen sirinä lakkaa. Terassilla henkäillyt tuuli käperyy olemattomiin. Hiljaisuus on täydellinen. ”Mallin?” Joseph kysyy ja kuulee äänensä kähisevän.

”Pystyttkö istumaan aloillanne?” Tartuffe kysyy. ”Maltatteko pysyä täysin vaiti? Voitteko luvata, ettette keskeytä minua, ette koske mihinkään, ette häiritse minua? Kykenettekö elämään pelkkänä varjona paitsi silloin, kun tarvitsen teidät nuoreksi mieheksi appelsiini kädessä?”

Joseph tuntee sydämen lyönnit rinnassaan. Hänen kätensä ovat hiestä märät. Ei tämän näin pitänyt mennä. Hän lupasi päätoimittajalle haastattelun. Hän on haalinut kokoon kaikki rahansa, hän on paiskannut oven päin isänsä naamaa, hän on taivaltanut päiväkausia tomussa, savussa ja helteessä. Hän tuli tänne kirjoittamaan jutun, jota kukaan ei ole vielä kirjoittanut. ”Mi-minä en ole malli”, hän sanoo. ”Tulin kirjoittamaan teistä –”

”Jos ette suostu mallikseni, voitte kääntyä ja lähteä saman tien”, Tartuffe sanoo tylästi ja imee sikariaan pitkään. ”Mutta jos suostutte mallikseni ja annatte minun maalata taulun... siinä tapauksessa saatte jäädä. Kirjoittakaa mitä haluatte. Minulle se on yhdentekevää. En lue sepustustanne. Riittää, kun olette vaiti ja liikkumatta. Onnistuuko?”

Joseph katsoo, kun sikarin kärki hehkuu ja sitten hiiptuu. Häntä vedetään vastakkaisiin suuntiin. Kuinka tässä näin kävi? Ei hän mikään malli eikä muusa ole. Hän on sellaiseksi liian vaivautunut ja herkästi nolostuva. Mutta toisaalta... tässä hän nyt on. Hän seisoo oman aikansa suurimman taidemaalarin edessä, lähempänä kuin kukaan on päässyt, ties milloin viimeksi.

Joseph aistii, että kaikki on kiinni hänen vastauksensa. Toisessa vaakakupissa painaa asia, jonka hän itselleen

myöntää: *tein virheen, tämä ei sovi minulle*. Nopea kotiinpalu, anteeksipyyntö isälle, pahoitteleva viesti päätoimitajalle erehdyksestä. Tilaisuus ei karannut hänen käsistään, vaan hän päästi sen tahallaan putoamaan. Taas yksi asia, jossa hän on epäonnistunut. Mutta toisessa vaakakupissa on... epämääräinen, houkutteleva tilaisuus. Mahdollisuus katsoa noihin marmorisilmiin ja ratkaista niiden takana piilevän miehen arvoitus. Mahdollisuus hivuttautua oman aikansa suurimman taidemaalarin ajatusmaailmaan.

Joseph katsoo Tartuffea silmiin. Hän suoristaa ryhtiään ja sanoo vakaalla rintaäänellä: ”Kyllä. Onnistuu se.”

”Hyvä”, Tartuffe läimäyttää kämmenet vastakkain, ja syvältä parran syövereistä pilkahtaa virnistys. ”Saatte jäädä siihen asti, kunnes maalaus on valmis. Kirjoittakaa mitä lystätte. Kun olen saanut taulun valmiiksi, te lähдете.”

”Hyvä on”, Joseph hapuilee oikeita sanoja. ”Sovitaan niin, kiitos.” Mutta Tartuffe heilauttaa kättään. Hän kääntyy jo siskontyttöönsä päin. ”Ettie”, hän sanoo, ”etsi pojalle jostain punkka.”

Sopimus on tehty. Näyttämö on pystytetty.

Kierreportaita ylös, hämärän tasanteen poikki, matalan kattohirren ali ja orvolle ovelle. Ettie avaa sen olkapään tönäisyllä ja astuu sivuun päästääkseen Josephin sisään. Huone on pieni. Se nyhjöttää taitekaton alla, minne pöly ja päivän kuumuus ovat pesityneet.

Joseph laskee reppunsa varovasti lattialle. Hän antaa silmiensä mukautua hämärään ja näkee, että huone ei ole täynnä kalusteita vaan lavasteita. Yhdessä nurkassa on rykelmä posliinimaljakoita, kaikki eri muotoisia ja kokoisia. Hän huomaa perhoshavain, särkyneen rummun, ruostuneen talikon. Metallisia teekannuja, köysivyyhtejä,

vanhan lintuhäkin. Kuivuneen kukkavihkon, haalistuneen ja hapertuneen, kalpean aavistuksen jostain asetelmasta. Yhden seinän vierustalla on pino tyhjiä kiilakehyksiä, ja toista seinää vasten on potkaistu maalaus kangasrulla. Huoneessa vallitsee laiminlyönnin ilmapiiri. Kaikki ei-toivotut esineet on tuotu tänne.

Joseph astuu peremmälle. Hän on jättänyt kengät eteisaulaan, ja lattia tuntuu rakeiselta paljaiden jalkojen alla. Lankut ovat pölyn hunnuttamat. Nurkassa on yksi pieni ikkuna, pyöreä kuin laivassa, ja hän astuu sen luo kumartuen, jottei löisi päätänsä matalaan kattoon. Hän näkee lasin läpi aaltoilevan niityn talon takana ja kaukana iltavalossa mustana kiiltävän joen tuikahduksen. Hän yrittää avata ikkunan, mutta karmi on maalattu kiinni. Sitä on mahdoton avata.

Joseph kääntyy ja yrittää hymyillä Ettielle. Tämä seisoo nurkassa kädet selän takana ja katselee häntä tarkkaan. ”Hyvin ystävällistä”, Joseph virkkoo. ”Kiitos.”

Ettie ei sano mitään.

Yhtä seinää vasten on työnnetty rautasänky. Patja näyttää kuumuraiselta, ja vuodevaatteet ovat kai joskus olleet valkoiset, mutta nyt ne ovat kellastuneet. Tämä ei ole sellaisen miehen talo, johon vieraat ovat tervetulleita. Sängyn lisäksi ainoat kalusteet ovat lautaspinon alle kätkeyty kirjoituspöytä ja sen vieressä iso soikea peili. ”Tämä... tämä on *Tyhjän huoneen* peili!” Joseph huudahtaa. ”Tunnistan sen maalauksesta!”

Ettie katsoo häntä ilmeettömänä.

Joseph astuu innoissaan peilin eteen ja sivelee sen puukehystä. Hän näki *Tyhjän huoneen* kuvan ensimmäisen kerran *Burlington Magazinessa*. Kyseessä oli kehno rasterikuva, mutta maalaus lumosi hänet jopa mustavalkoisena.

”Upea, vaikuttava esikoinen: kieleltään rikas ja aistivoimainen, etenkin siinä, miten se kuvaa ruokaa, maisemaa ja luomistyötä.” – SUNDAY TIMES, Vuoden kirja

”Kaunis.” – DAILY TELEGRAPH, Vuoden kirja

”Taidokas ja väkevä... erittäin onnistunut kuvaus kunnianhimosta ja itsensä toteuttamisesta.” – GUARDIAN

”Vuoden ylistetyin esikoiskirjailija... Sensuelli, huumaavan tuoksuva kuvaus hirtävistä miesegoista ja poljetuista, huomiotta jääneistä naisista... Kirja paljastaa salaisuutensa kuin varkain.” – TELEGRAPH

”Loisteliias kirja, runollinen, intohimoinen ja hiljaisen voimakas.” – DAILY MAIL

”Mukaansatempaava, mielikuvia herättävä esikoinen, joka vie idylliseen, auringonpahteiseen Provenceen vuonna 1920... Kiehtova, runollinen lukuelämys.” – MAIL ON SUNDAY

”Vangitseva... kuvakieli on yhtä kylläistä kuin öljymaalaus.” – WASHINGTON POST

ISBN 978-952-850-531-0

84.2

9 789528 505310

DOCENDO
docendo.fi